

S.E.

Ze dne 30. října 1956.
13,25 hod.

Vzkazy domovu.

V dnešném programe voláme robotníkom ,spisovatéľou,
študentou a celý nás lud.

Ustredná rada odborou , čiže staliní samozvanci ,ktorí
dnés stojá na čele nášho odborového hnutia opovažujú sa
odjudzovať menom všetkých robotníkom lidovú revolúciu v
Maďarsku. Robotníci,- možú týto samozvanci hovorit za vás ?
Kto z vás a vkeď im dal na to právo ? Ešte pred niekolkými
dnami týto súdruhovia vykrikovali heslá o nierozborenej
jednotě robotnickej triedy v ludovodemokratických krajinách.
A dné, keď maďarskí robotníci spolu zo študentami dčtujú s
nienávidenými stalinistami a s nienávidenou štátnej bez-
pečnothou policiou ,dnés sú maďarskí robotníci v očiach
pána Zupku a jeho spoluzločincou kontrarevolučnými živlami.

Maďarské odbory vyhlasujú, že sa od teraz budú nazývať
slobodnými odbormi. A tie odbory vyzývajú robotníkom
aby skoncovali s nienávidenou minulosťou , s terorom a
drinou vo fabrikách a aby si slobodně ustanovili revoluč-
né robotnické rady ,ktoré preberú do svojich rúk viedenie
fabrik a podnikov. Edni bojujú a iné vytvárajú nové
správy vo fabrikách.Všetci však účtuju zo stalinizmom ,
s diktátom a terorom ,akému boli dosiaľ vystavený .
Tak sa uplatňuje opravdová vole ludu.

Robotníci, nieverté vášmu odborovému vedenie .Tým, ktoré
vás dlhé roky drželi pod tlakom idě len o záchrane vlastnej
kože. Preto vám luhajú o situácii v Maďarsku. Robotníci,
zapamäťajte si ,kdo vám v tejto osudovej chvíli hovoril
pravdu. Či my , či činy maďarských robotníkom v oslobovaciej
revolucii a lebo vaše dnešné staliniské odborové vedenie.
A za podvod, za luhanie siahnete sami dosledky.

Slovenskí spisovatelia sa zišli v Podmaričiach
v čase historických udalostí v Maďarsku. A ako reagoval
komunistický stalinovu dědictví lží a útlaku zapredaný
tak zvaný spisovatél. Vraj niepriatela socializmu vyvolali
v Maďarsku boj proti ludovej vláde. Kdo štylizoval tuto
lož.Maďarský spisovatél ,študent ,vojak ,celá Kosutova
Vojenská akadémia v Budapešti ,mnchí sovětskí vojaci ,ro-
botníci a celá maďarská mládež je v boji proti stalinizmu
a komunistickej tyranii. A kdo idě tuto maďarskú revoluciou
bagatelizovať ,niehambím sa, že jeho lož si može každý
nás občan porovnať s tým ,čo hovorí o revolucií sám ma-
ďarský rozhlas. Niehambí sa ytedy, keď na našich hraniciach
duní oslobozujúce strely ,keď terajší maďarská Komunistická
vláda sam hovorí o tyranii stalinistou ,ktorí po dvanaest ro-
kou utláčali maďarský lud. Kdo si vyhlasuje ,že v socializme
sa dajú riešiť všetky problémy utvorenou kritikou. Nuž preče
ich nierešila dosiaľ staliniská československá vláda. Prečo
táto vláda ukričela kritiku ,ktorú prednesli niekolki odvážny

spisovatelia na zjezdě strany. Prečo niesplnila požiadavky našich vysokoškolákov. Prečo bratislavská Pravda zlosteň útočí na inteligenciu, kritizujúci komunistickú politiku. Prečo k nám nisťme chodiť maďarské kultúrne časopisy. Prečo je naše krajina na výsmech svetu najotockejším sovětským vazalom. Maďarský lud, ktorému práve spisovatelia ukázali cestu k slobode. Zapísal sa do dějin a do pameti sveta, ako hrdina. Maďarskí spisovatelia stali sa nacaj svedomím svojho národa.

Slovenskí spisovatelia v dnešnej významnej chvíli, pripomíname vám povinnosť slúžiť pravdě a viest lud k slobodě. Je na vás, či zostanete za polskými a maďarskými kolegami. Pamäťtajte si už na to, aké pocití sa vo vašich dušiach ked na budúce stretnutie s polskými a maďarskými kolegami prijděte k prázdnym kantom.

Komunistickí vysokoškoláci, funkcionári v Bratislave hrozia tým, ktorí by vraj checeli rušíť jednotu a ktorí sympatizujú s udalostami v Maďarsku. Ktomu to však hrozí, komu to strach euká s nohami, mladí stalinisti pytajú sa vás, prečo s tě energicky niehrozili vláde a strane, ked vás pripravila o akademické slobody, ked vám vzala La Francou, ked tisícom študentom znemožňoval študium na vysokých školách a ked vás znieužívala opravdu pre protiludové ciele.

Vy smutný hrdinovia zo včerajška vynášate ešte rezolucie? Naša mládež, mládež zajtrajška na každej vyskej a strednej škole, má už dosť diktátu, brigádnicenja a marxismu-leninismu. Dosť toho, aby je vyučovali niedoukovi, aby sa niesmela slobodne stretat s mládežou zo Západu a aby niesmela do sveta. Naša mládež je hrdá na revolučné činy svojich maďarských priatelia. Pod Petéfiho sochou v Budapešti, začala sa maďarská oslobozovacia revolucia. Kdeši pod Stúrovou a lebo Hviezdoslavovou a lebo Štefánikovou sochou začne aj oslobozovaci boj našej mládeže. Boj proti tyranii ludu, spočetny boj s robotníkmi a vojakmi. Naša vysokškolská i stredoskolská mládež, má svoju hrdú tradiciu. Smeľstou, odhodlanosťou a vierou vo svoju vec vyzvačovala sa v mimilosti. Touto cestou pojdu aj v dielnom historickom čase. Vie aká je čaká povinnosť, vie, čím je povinná svojmu ludu. Čas aj jí dáva príležitosť a my našej mládeži veríme.

***

d

S.E.

Ze dne 31. října 1956

14.50 hod.

Dělnické vysílání.

Podle očitých svědků začíná slavná maďarská revoluce stovkami příběhů, jako je tento. V ulicích v továrenské čtvrti Čepel. Přes ulici malá barikáda, kterou stavěli většinou děti. Na barikádách dělníci, blíží se ruské tanky a hlevy kanonů už hledají už cíl. V následujícím okamžiku zahájí palbu. Tu se objeví na barikádě prapof a pod ní muž v pracovním úboru, volá lámanou ruštinou, jsme dělníci, máme jen 7 pušek, nebudem moc odrazit váš útok, budete střílet do dělníků! Za chvíli se obracejí tanky zpátky. Rusi hovoří, to není naše věc. Vládní oddíl je ještě na místě ten, který se ještě nerozhodl přejít na stranu revoluce. Vojáci zaklínají dělníky rozejděte se, všechno se urovná, rozejděte se jinak vás budeme muset rozehnat. Odpověď: máme jen 7 pušek, dokážeme s nimi jen tolík, že se nedáme rozehnat, jako mouchy. Někdo na vládní straně dává rozkaz k palbě, několik pušek vystřelí, krátký boj 8 mrtvých dělníků a 16 těžce raněných. Stovkami takových příběhů začínala velká maďarská revoluce. Je pokryta slávou, jako žádná jiná. Století, ve kterém oheň hrdinství hrozil vychladnout malý národ mezi Dunajem a Tisou stal se národem hrdinů. Zapište si do duše nenávist a tdevzdějte ji dělnickým generacím, které přijdou. Každá diktatura je našim smrtelným nepřítelem. Každá diktatura jestli nosí hitlerovskou brigadýru a nebo leninskou dělnickou čapku bude na dělníka střílet. Každá diktatura je proti nám a každá demokracie s námi. Nikdy více diktaturu. Nikdy více s diktaturou. Naše cesta poznámaná krví dělnickou je cesta demokracie. Kdo chce jinak, je blázen, nebo zládce, a zapište si do srdece lásku a víru. Lásku k naší velké a pokrovkové a krsné dělnické rodině. A víru v naše nevyčerpatelné bojové fondy našeho demokratického ducha. Naše éra je na obzoru. Na všech budoucích barikádách světa bude už dělník stát, jako bojovník a hlasatel nesmrtelných ideálů svobody, rovnosti a bratrství. Naše éra je na obzoru. V této chvíli je už odzvoněno totalitě v Maďarsku. Stalinské rekaci opřené o ruské tanky se nepodařilo zchránit ani jednu posici, totalita je bita. Maďarsko poskytlé příklad, který je platný všade. Nemá za sebou nikoho. Vysychá, odumírá před vašimi oči. Nikdy se v Maďarsku nevrátí k veselu státní kapitalismus, ani sovětská hvězda na maďarské vlajce. Nikdy už žádné maďarské politbyrokrat nebude vyládat co je a co není vláda, nebo zájem dělníka. Ruské tanky se budou valit tentokrát na východ. To je historický ústup. U kormidla je už lid, dělnické výbory a rady ovládají továrny. Už nikdo nevytlouče z hlav pracujících že spravedlivá mzda je jedině ta, který za takovou požaduje dělnický kolektiv representovaný nezávislým orgánem. Už nikdy nebude maďarský dělník otrokem cizího hospodářského plánu, už nikdy si žádný maďarský vládce nedovolí vyládat, že byty, potraviny a spotřební výrobek patří v národním zájmu na druhé, nebo desáté místo. A všechn ten falešný proletářský internacionálnismus, sovětské vlasteneckví, vedoucí úloha strany, ...briákdy, vyjímečné směny atd. to všechno co vám leží v žaludku, jako kus zkázeného mas

to je už dnes v Maďarsku mrtvé, jako stoletý ... Lid má už různých sovětských úskalí úskokou a intrik. Dnes je u cíle. Maďarsko je svobodnou demokracií pře bez přívlastků. Úplná svoboda tisku, projevu, spolčování, taková svoboda přesně taková, jaké se těší jiné malé evropské země jako Rakouská. A samozřejmě svobodné volby. To byl poslední cíl. Už byl dobit. Představte si budou v Maďarsku svobodné volby. Skutečné, tajné, demokratické volby na jaké jste si v minulosti neodvážili ani pomyslet. Volby, ke kterým jste upínali všechny své nejsekrtější tužby v nejtemnějších rocích. Tato cesta je volná i pro Československo. Tam, kde na jedné straně je všechn lid a na druhé rozklad domácí totality. Tentokrát už bez opory sovětské moci, tam o konečném výsledku boje nemůže být sporu. V této chvíli, jak už víte je Maďarsko demokracií, záleží jen a jen na Československém lidě jestli jí dosáhne ještě dnes. Netřeba příliš analysovat situaci u nás. Z bezhlavého protikladného týrání, které se ozývá z režimistické propagandy a z těch švejkovských resolucí, kterými se režim snaží krýt své třesoucí se záda je zjevné. Vláda se bojí, ví, že otázka její likvidace je v myšlení lidu jen otázkou vhodného času a vhodných prostředků. Otázka, která zdržuje převrat u nás je jen otázkou metody. Na tomto tenkém vláském visí celý stalinismus u nás. Přátelé dělníci! chcete svobodu už dnes navždy? Chcete skoncovat s diktaturou už dnes a pro vždy? Chcete být už konečně pány svých továren? .. je to ve vašich silách. Je v této chvíli nutné ujásnit si cíle a prostředky. Hlavní zásady svobodného zítřejška už musí být vykristalizované v našich hlavách. Společná platforma pro osvobození zlom musí být a je jasná. Povíděli jsme na začátku a to je hlavní směr, kterým se ubírá dělnické myšlení dělnictva dnes. Nikdy více diktaturu, nikdy více s diktaturou. Obsahem našeho politického snažení je demokracie. Plná, ničím neomezovaná demokracie a všechny její svobody. V oblasti hospodářské a sociální, jako přirozený doplněk demokracie a současné její nezadržitelný vývojový ... Ide dělnického sebeurčení, právě tak, jako idea sebeurčení dělnictva, intelligence a všech složek obyvatelstva a to v našem dělnické aspektě znamená. Všechno bohatství země patří lidu a továrný pracujícím. Když chcete budou vaše. Zaříďte si věci tak, abyste si mohli říci, vidět a cítit, že jsou vaše a pracují pro lid. Hlavním orgánem dělnické revoluce v Maďarsku jsou rady, výbory, samosprávy, jedním slovem revoluční orgány dělnického sebeurčení. Domníváme se, že toto je cesta. Nechceme radit více. Opakujeme jen. Na obzoru je éra pracujícího člověka. Vezměte už kormidlo.

///

s

Přeloženo ze slovenštiny.